

UŽÍVATEĽSKÁ PRÍRUČKA

_KEYLAB ESSENTIAL MK3

ARTURIA

_The sound explorers

Zvláštne podakovanie

VEDENIE

Frédéric Brun Kevin Molcard

VÝVOJ

Yannick Bellance (lead) Florian Rameau (lead) Valentin Foare Thibault Sénac
Nicolas Dubois (lead) Timothée Béhéty Farès Mezdour

VÝROBA

Jérôme Blanc Antonio Eiras Lionel Ferragut Nadine Lantheaume

KVALITA

Emilie Jacuszin

ZABEZPEČENIE KVALITY

Julien Viannenc (Lead) Aurélien Mortha Nicolas Stermann
Bastien Hervieux Nicolas Naudin

PRÍRUČKA

Sven Bornemark Ángel Dominguez Charlotte Métails
Jimmy Michon Minoru Koike Holger Steinbrink

BETA-TEST

Charles Capsis IV Andrew Henderson Terry Marsden TJ Trifeletti
Richard Courtel Are Leistad Paolo Apollo Negri
Adrian Dybowski Andrew Macaulay Grégory Roudgé

© ARTURIA SA - 2023 - Všetky práva vyhradené.

26 avenue Jean Kuntzmann
38330 Montbonnot-Saint-Martin
FRANCE
www.arturia.com

Informácie obsiahnuté v tejto príručke sa môžu zmeniť bez predchádzajúceho upozornenia a nepredstavujú záväzok spoločnosti Arturia. Softvér opísaný v tejto príručke sa poskytuje na základe licenčnej zmluvy alebo zmluvy o mlčanlivosti. Licenčná zmluva na softvér špecifikuje podmienky jeho zákonného používania. Žiadna časť tejto príručky nesmie byť reprodukováná alebo prenášaná v akejkoľvek forme alebo na iný účel ako na osobné použitie kupujúceho bez výslovného písomného súhlasu spoločnosti ARTURIA S.A.

Všetky ostatné produkty, logá alebo názvy spoločností citované v tejto príručke sú ochranné známky alebo registrované ochranné známky príslušných vlastníkov.

Verzia produktu: 1.0.0

Dátum revízie: 29 June 2023

Blahoželáme k zakúpeniu Arturia KeyLab Essential mk3!

Prpravte sa na svoju hudobnú cestu.

KeyLab Essential je univerzálny class-compliant MIDI kontrolér, ktorý dokáže využiť výkon prakticky akéhokolvek softvérového nástroja a DAW. Bol navrhnutý tak, aby zlepšil váš pracovný postup, umožnil vám tráviť menej času používaním klávesnice a myši pri tvorbe hudby, a bezproblémovo sa integroval s programom Arturia Analog Lab V.

Tento návod na obsluhu sa zaoberá všeobecným používaním a funkciami KeyLabu Essential a podrobnejšie rozoberá technické aspekty kontroléra, aby ste mohli čo najlepšie využiť jeho pokročilé funkcie.

V tomto balení nájdete:

- Klávesový kontrolér KeyLab Essential
- USB kábel
- Analog Lab V licenciu na stiahnutie
- Ableton Live Lite
- Native Instruments The Gentleman
- LoopCloud
- UVI Model D
- Melodics

Nestraňte svoje registračné údaje! Na odomknutie softvéru sú potrebné sériové čísla a aktivačné kódy uvedené v príručke Quick Start Guide.

Nezabudnite sa registrovať! Znie to nudne, ale stojí to za to. Registrácia je dôležitá, pretože vám umožní stiahnuť a aktivovať Analog Lab V, ako aj Arturia MIDI Control Center.

Zvláštna upozornenia

Špecifikácie podliehajú zmenám: Informácie obsiahnuté v tejto príručke sa považujú za správne v čase tlače. Spoločnosť Arturia si však vyhradzuje právo zmeniť alebo upraviť ktorúkoľvek zo špecifikácií bez predchádzajúceho upozornenia alebo povinnosti aktualizovať zakúpený hardvér.

DÔLEŽITÉ: Výrobok a jeho softvér môžu v kombinácii so zosilňovačom, slúchadlami alebo reproduktormi vytvárať zvuky, ktoré môžu spôsobiť trvalú stratu sluchu. NEPRACUJTE dlhodobo s vysokou úrovňou zvuku alebo s úrovňou, ktorá je nepríjemná.

Ak sa vyskytne akákoľvek strata sluchu alebo zvonenie v ušiach, mali by ste sa poradiť s audiológom.

UPOZORNENIE: Servisné poplatky, ktoré vznikli v dôsledku neznalosti fungovania alebo vlastností (keď výrobok funguje tak, ako bol navrhnutý), nie sú kryté zárukou výrobcu, a preto za ne zodpovedá majiteľ. Pred požiadanim o servis si pozorne preštudujte túto príručku a poraďte sa so svojím predajcom.

Bezpečnostné opatrenia zahŕňajú okrem iného:

1. Prečítajte si tieto inštrukcie.
2. Vždy dodržiavajte tieto inštrukcie.
3. Pred čistením nástroja vždy odpojte USB kábel. Pri čistení používajte suchú a jemnú tkaninu. Nepoužívajte benzín, alkohol, acetón, terpentín alebo iné organické rozpúšťadlá; nepoužívajte tekutý čistiaci prostriedok, sprej alebo príliš vlhkú tkaninu.
4. Nepoužívajte tento aparát v blízkosti vody alebo vlhkosti ako je vaňa, výlevka, bazén alebo podobné miesta.
5. Neumiestňujte nástroj na nestabilné miesto, odkiaľ by mohol spadnúť.
6. Neumiestňujte ťažké objekty na nástroj. Nezakrývajte žiadne vetracie otvory nástroja; tieto zabezpečujú vetranie, aby sa predišlo prehriatiu nástroja. Neumiestňujte nástroj v blízkosti žiadnych zdrojov tepla, alebo na miesta so slabým prúdením vzduchu.
7. Nástroj neotvárajte ani nekladajte nič dovnútra, môže to spôsobiť elektrický šok.
8. Nenalievajte do nástroja žiadne tekutiny.
9. V prípade poruchy vždy prineste nástroj do kvalifikovaného servisného centra. Vašu záruku zrušíte pri otvorení a odstránení krytu, tiež nesprávne testovanie môže spôsobiť elektrický šok alebo ďalšie poruchy.
10. Nepoužívajte nástroj počas búrky a bleskov.
11. Nevystavujte nástroj príliš horúcemu slnečnému žiareniu.
12. Nepoužívajte nástroj v blízkosti úniku plynu.
13. Arturia nie je zodpovedná za akékoľvek poškodenie alebo stratu dát spôsobené nesprávnym zaobchádzaním s nástrojom.

Obsah

1. Prívitajte KeyLab Essential	2
1.1. Čo je KeyLab Essential?	2
1.2. Zhrnutie základných funkcií KeyLabu Essential	4
2. Inštalácia	5
3. Prehľad hardvéru	6
3.1. Pripojenie KeyLabu Essential	6
3.2. Predný panel	6
3.3. Zadný panel	8
3.4. Displej	8
4. Obsluha KeyLab Essential	9
4.1. Kolieska	9
4.2. MIDI kanál	9
4.3. Bank	10
4.4. Transpose +/- a Octave +/-	11
4.5. Pady	12
4.6. Sekcia ovládania DAW	13
4.6.1. Nastavenie MIDI vo vašej DAW	14
4.7. Prog	16
4.8. Part	17
4.8.1. Nastavenie deliaceho bodu	17
4.8.2. Editácia Part 1 a 2	18
4.9. Režim Hold	19
4.10. Režim Chord	20
4.10.1. Hranie preddefinovaných akordov	20
4.10.2. Tvorba akordu	21
4.11. Scale	22
4.12. Arpeggiátor	24
4.12.1. Aktivácia a deaktivácia arpeggiátora	24
4.12.2. Vstup do a výstup z editácie arpegia	25
4.12.3. Editácia arpeggiátora	26
4.12.4. Parametre arpeggiátora	27
4.13. Tap Tempo	31
4.13.1. Arpeggiátor, Chord Mode, Scale Mode a Hold Mode	31
4.14. Vegas Mode	32
4.15. Factory Reset	33
5. KeyLab Essential a Analog Lab V	34
5.1. Dôležitá poznámka - všetko sa dá prispôsobiť	34
5.2. Nastavenie Audio a MIDI	35
5.2.1. MIDI nastavenia Analog Lab V	35
5.3. Prechádzanie presetov	37
5.3.1. Prechádzanie typov	38
5.4. Knoby a fadery	38
5.5. Pady	39
5.6. Ovládanie Partov v Analog Lab V	39
5.6.1. Pridanie Partu v Analog Lab V	39
5.6.2. Editácia existujúceho Multi Presetu	40
5.6.3. Editácia v menu Part	41
5.6.4. Ovládanie Partov	42
6. Ovládanie DAW	43
6.1. Uživateľsky ovládané DAW	43
6.1.1. Ovládanie Transportu	44
6.2. Ovládanie DAW s Mackie Control Universal	45

1. PRIVÍTAJTE KEYLAB ESSENTIAL

1.1. Čo je KeyLab Essential?

Gratulujeeme - vybrali ste si skvele!

KeyLab Essential bol navrhnutý tak, aby sa stal vaším najlepším priateľom pri tvorbe hudby. Či už na pódiu, v štúdiu alebo pri skúšaní a jamovaní, potrebujete prehľad a priamu cestu ku zvukom, ktoré máte v hlave.

KeyLab Essential je ľahký a jednoducho použiteľný klávesový MIDI kontrolér. Nenechajte sa však oklamať jeho elegantným vzhľadom - má obrovské množstvo funkcií, ktoré sa zvyčajne nachádzajú v drahších klávesoch.

Pomocou KeyLabu Essential môžete nielen hrať na zvukové moduly (v počítači alebo mimo neho), ale aj ovládať dôležité funkcie vo vašej DAW. To zlepší váš pracovný postup!

KeyLab Essential automaticky rozpozná a ovláda populárne DAW vrátane Ableton Live, Apple Logic Pro, Bitwig Studio, Image-Line FL Studio a Steinberg Cubase. KeyLab Essential navyše dokáže ovládať ľubovoľnú DAW pomocou protokolu MCU/HUI.

Môžete ovládať transport DAW pomocou vyhradených tlačidiel Transport, pomocou knobov upravovať parametre plug-inov a pomocou faderov KeyLabu Essential nastavovať hlasitosti a panorámy stôp.

KeyLab Essential je kompletné klávesové produkčné štúdio, ktoré obsahuje aj **Arturia Analog Lab V** - vašu vlastnú kolekciu vintage a moderných klávesov s prístupom k viac ako 2000 presetom z oceňovanej V Collection, pripravených na okamžité prispôsobenie a hranie.

Či už chcete horúci syntetizátorový lead alebo éterický sláčikový pad, vintage piano alebo komplexnú animovanú zvukovú krajinu, KeyLab Essential vám poskytne všetko, čo potrebujete na hranie a nahrávanie. Všetky ingrediencie koktailu sú tu a pripravené na namiešanie podľa vášho vlastného štýlu.

Deväť nekonečných enkodérov a deväť faderov vám poskytuje praktický prístup k mnohým parametrom tvarovania zvuku v Analog Lab V. Aj ostatné nástroje V Collection môžete ovládať na diaľku týmto spôsobom, keď si prispôbíte nastavenia v MIDI Control Centre. Živá úprava zvuku by mala byť vždy takáto jednoduchá!

Budete hrať na 49 alebo 61 klávesov KeyLabu Essential s dynamickou citlivosťou a syntetizátorovými klávesmi. Osem podsvietených performance padov sníma dynamiku a aftertouch. Okrem toho sú tu samozrejme kolieska Pitch Bend a Modulation.

Upozorňujeme, že predný a zadný panel 49- a 61-klávesovej klaviatúry má úplne rovnaké tlačidlá, knoby, fadery a možnosti pripojenia. Na väčších modeloch sú len trochu inak rozmiestnené.

Okrem toho vám softvér **MIDI Control Center** od spoločnosti Arturia (na stiahnutie zadarmo) umožňuje mapovať parametre priamo na fyzické ovládacie prvky KeyLabu Essential a vytvárať vlastné konfigurácie. Tie potom môžete uložiť ako užívateľské programy a vyvolať ich z hardvéru KeyLab Essential.

! Pre ďalšie informácie o **MIDI Control Centre** prosím pozrite návod k aplikácii MIDI Control Center dostupný na stiahnutie z webstránky Arturia.

1.2. Zhrnutie základných funkcií KeyLabu Essential

- 49- alebo 61-klávesová dynamická klaviatúra.
- Osem dynamicky a tlakovo citlivých RGB padov.
- Dve banky padov spolu so 16 funkčnými padmi.
- Zúbkovaný klikateľný enkodér pre navigáciu.
- Veľký, ľahko čitateľný displej.
- Ovládanie DAW Transport pomocou vyhradených tlačidiel a funkcií Save, Quantize, Undo a Redo.
- Deväť nekonečných enkodérov a deväť faderov.
- Kolieska pre pitch-bend a moduláciu.
- Tlačidlo Hold pre sustain bez použitia rúk (a nôh).
- Plnohodnotný arpegiátor v štýle klasického syntetizátora.
- Prehrávanie akordov si pamätá a prehráva užívateľom definované akordy pomocou jednej noty.
- Režim stupnice uľahčuje hranie vždy v správnej stupnici a tónine.
- Hold, arpegiátor, akord a stupnicu možno kombinovať.
- Funkcie oktávovej a poltónovej transpozície.
- Napájanie cez USB-C.
- MIDI cez USB-C a štandardný 5-pinový MIDI výstup.
- 1/4-palcový TRS vstup akceptuje sustain, spínací alebo expression/kontinuálny ovládací pedál.
- Dodávaný softvér:
 - Arturia Analog Lab V,
 - Ableton Live Lite,
 - Native Instruments The Gentleman,
 - UVI Grand Piano Model D,
 - Melodics predplatné,
 - Loopcloud predplatné.
- Priložený kábel USB-C na USB-A.

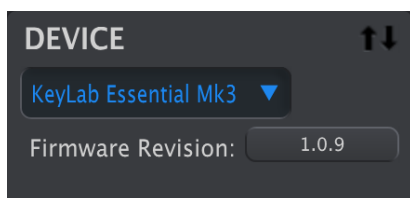
2. INŠTALÁCIA

Prvá vec, ktorú musíte urobiť po obdržaní klaviatúry KeyLab Essential a po dokončení procesu registrácie, je aktualizovať jej firmvér. Spoločnosť Arturia totiž vydáva pravidelné aktualizácie firmvéru s cieľom pridať funkcie a zlepšiť výkon.

Ak chcete pokračovať v aktualizácii, musíte si najprv stiahnuť a nainštalovať **MIDI Control Center**, výkonný sprievodný softvér, ktorý sme navrhli pre prácu s našim hardvérom, zo stránky [KeyLab Essential's Resources](#).

Po dokončení môžete podľa nasledujúcich krokov aktualizovať firmvér KeyLabu Essential:

1. Stiahnite najnovší firmware zo stránky [KeyLab Essential's Resources](#).
2. Spustíte MIDI Control Center.
3. Uistite sa, že je KeyLab Essential 3 vybraný v položke Device v MIDI Control Centre. Kliknite na políčko zobrazujúce revíziu firmvéru:

4. V nasledujúcom dialógovom okne kliknite na položku "Upgrade", potom prejdite na súbor firmvéru v počítači a vyberte ho. Štyri tlačidlá teraz cyklicky svietia modrou farbou.

5. Postupujte podľa ostatných pokynov na obrazovke. Po dokončení načítania firmvéru sa KeyLab Essential reštartuje a bude pripravené na používanie.

Keď je váš KeyLab Essential pripravený, môžete ho začať používať na ovládanie rôznych virtuálnych nástrojov, ako je náš [Analog Lab V](#) [s. 34].

Viac informácií o tom, ako MIDI Control Center funguje s KeyLabom Essential, nájdete v príručke v sekcii KeyLab Essential na našej stránke [Downloads & Manuals](#).

3. PREHĽAD HARDVÉRU

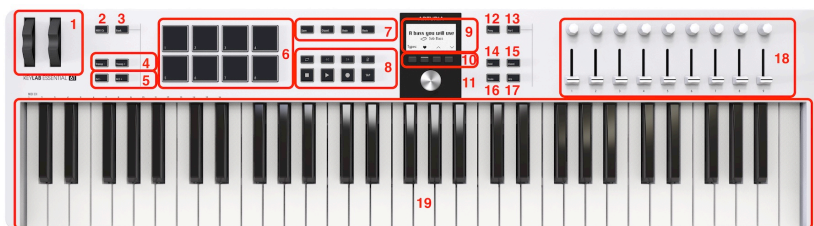
3.1. Pripojenie KeyLabu Essential

Ako prvé vám odporúčame nainštalovať **Analog Lab V** a **MIDI Control Center** a uistiť sa, že sú zaregistrované a autorizované. Pripojte KeyLab Essential k vášmu počítaču pomocou priloženého USB kábla. Napájanie a prenos údajov sa uskutočňuje cez toto pripojenie.

Dôrazne odporúčame stiahnuť MCC a nechať nainštalovať vlastný ovládač KeyLabu Essential. Bez tohto špecifického ovládača v systéme Windows nebudete môcť používať MIDI s viacerými inštanciami, ktoré používajú MIDI protokol vo vašom počítači.

3.2. Predný panel

Ovládače na prednom paneli KeyLabu Essential sú nasledovné.

Číslo	Názov	Popis
1.	Kolieska [s.9]	Tieto ľahko dostupné ovládače fungujú ako pitch-bend a modulácia.
2.	MIDI Ch tlačidlo	Toto tlačidlo umožňuje vybrať výstupný MIDI kanál.
3.	Bank tlačidlo	Vyberte si, či chcete pre Performance Pady použiť banku A alebo B.
4.	Transp +/- tlačidlá	Transponujte klaviatúru po poltónoch.
5.	Octave +/- tlačidlá	Transponujte klaviatúru o októvu nahor alebo nadol.

Číslo	Názov	Popis
6.	Pady [s. 12]	Na bubnovanie prstami a prehrávanie MIDI nôt. Citlivé na dynamiku a tlak.
7.	Save/Quant/Undo/Redo buttons	Táto časť umožňuje spravovať presety a kvantizovať stupnice a rytmus.
8.	DAW ovládacie centrá	Diaľkové ovládanie vašej DAW.
9.	Veľký displej	Zobrazuje názvy parametrov, hodnoty a všetky informácie o stave KeyLabu Essential.
10.	Kontextuálne tlačidlá	Štyri tlačidlá s rôznymi úlohami v závislosti od kontextu.
11.	Zúbkovaný hlavný enkodér	Prechádza presetmi v Analog Lab [p.34] , naviguje v menu funkcií KeyLabu Essential a vykonáva ďalšie funkcie v DAW [s. 43] . Je tiež klikateľným výberovým tlačidlom.
12.	Tlačidlo Program	Naviguje v 3 hlavných prevádzkových režimoch: Arturia, DAW a User.
13.	Tlačidlo Part	Obsluhuje výber Partov a body rozdelenia.
14.	Tlačidlo Hold	Keď je aktívne, drží noty a arpeggiá hrané z klávesov (nie z padov).
15.	Tlačidlo Chord	Praktická funkcia na hranie akordov jedným prstom.
16.	Tlačidlo Scale	Zníži počet nôt na klaviatúre na tie, ktoré zodpovedajú konkrétnemu tónu a stupnici.
17.	Tlačidlo Arpeggio	Klávesový kontrolér bez arpeggiátora? To snáď nie.
18.	Knoby a fadery	Ovládanie parametrov v pluginoch nástrojov a efektov.
19.	MIDI klaviatúra	49 alebo 61 syntetizátorových klávesov citlivých na dynamiku. Dynamickú krivku možno upravovať v aplikácii MIDI Control Center.

Dynamicky citlivé: MIDI klaviatúra aj pady KeyLabu Essential sú citlivé na to, ako tvrdo na ne hráte. Pre vyššiu hlasitosť udríte silnejšie.

Tlaková citlivosť: Hranie na pad a jeho následné silnejšie stlačenie vyšle údaje o tlaku, ktoré môžu spúšťať rôzne modulačné zmeny (filter, hlasitosť atď.).

Citlivosť na tlak sa často nazýva **Aftertouch**. Pady KeyLabu Essential používajú luxusnejšiu verziu nazývanú **Polyfonický Aftertouch**, kde každý pad posiela individuálne údaje.

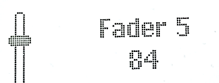
3.3. Zadný panel

Číslo	Názov	Popis
1.	Kensington Lock Port	Akceptuje štandardný zámok Kensington na ochranu proti krádeži.
2.	Vstup pre ovládací pedál	1/4" TRS; akceptuje sustain pedál, nožný spínač alebo kontinuálny kontrolér (expression pedál).
3.	MIDI výstup	5-pinový DIN MIDI výstup na ovládanie hardvérových syntetizátorových modulov. Dá sa použiť aj ako MIDI Thru.
4.	USB-C port	Túto zásuvku použijete na pripojenie KeyLabu Essential k vášmu zariadeniu. USB-C poskytuje napájanie, prenos MIDI údajov a ovládacích informácií. Alternatívne sa k nemu môže pripojiť napájacia jednotka, ktorá napája KeyLab Essential, ak sa používa konektor MIDI.

3.4. Displej

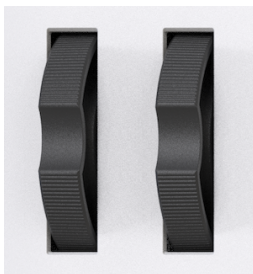
V predvolenom nastavení sa na hlavnom displeji na okamih zobrazí grafika akéhokoľvek ovládacieho prvku, ktorého sa dotknete, spolu s hodnotou, ktorú tento ovládaci prvok vysiela pri pohybe. Toto sa napríklad zobrazí, keď posuniete fader 5:

Keď udríte na pad, na displeji sa najprv zobrazí počiatková rýchlosť. Ak potom použijete prítlak, zobrazí sa táto hodnota.

4. OBSLUHA KEYLAB ESSENTIAL

4.1. Kolieska

Naľavo je koliesko pitch-bend. Je odpružené: Ak ho otočíte jedným smerom a potom prst zodvihnete, koliesko sa vráti do stredovej polohy. Rozsah ohýbania sa dá nastaviť v softvéri MIDI Control Center (pozri samostatný manuál). V skutočnosti vám aplikácia MIDI Control Center umožňuje prispôbiť funkciu takmer každého fyzického ovládacieho prvku KeyLabu Essential alebo iného kontroléra Arturia.

Pootočením modulačného kolieska vpravo sa zvyšuje množstvo modulácie. Rovnako ako pri modulačnom koliesku na akomkoľvek syntetizátore, koliesko a jeho aktuálna hodnota zostanú tam, kde ste ich nechali po zodvihnutí prsta, kým modulačným kolieskom opäť manuálne nepohnete.

Modulačné koliesko štandardne vysiela MIDI CC 1 (obvyklé riadiace číslo pre moduláciu), ale toto riadiace číslo môžete zmeniť aj v aplikácii MIDI Control Center. Ak chcete ovládať hlasitosť, medznú frekvenciu filtra alebo akýkoľvek iný parameter zvukového zariadenia, môžete to urobiť.

Pohyby týchto koliesok sa zobrazia na displeji.

4.2. MIDI kanál

Pri práci v DAW alebo s viacerými hardvérovými alebo softvérovými nástrojmi sa možno budete chcieť rozhodnúť, ktorý MIDI kanál používa KeyLab Essential na vysielanie nôt a údajov kontroléra. Číslo tohto kanála môžete jednoducho zmeniť podržaním tlačidla MIDI Channel a stlačením správneho klávesu na klaviatúre.

Noty od najnižšieho C po D# (Eb) v druhej oktáve nastavujú MIDI kanály 1 - 16. Príklad: Ak chcete vysielať na kanáli 10, podržte tlačidlo MIDI Channel a stlačte najnižší kláves A.

Čísla MIDI kanálov sú vytlačené na prednom paneli pre ľahkú orientáciu.

4.3. Bank

KeyLab Essential má 8 padov, ktoré umožňujú pohodlne prehrávať MIDI noty alebo zvuky bicích. Hoci sa môže zdať, že iba 8 padov je málo, v skutočnosti môžete používať 2 banky. To vám umožňuje hrať/spúšťať celkovo 16 (8 + 8) nôt.

V predvolenom nastavení banka 1 prehráva MIDI noty 36 (C1) až 43 (G1). Banka 2 hrá noty 44 (G#1) až 51 (D#2).

Banka padov	1	2	3	4	5	6	7	8
A	40 (E1)	41 (F1)	42 (F#1)	43 (G1)	36 (C1)	37 (C#1)	38 (D1)	39 (D#1)
B	48 (C2)	48 (C#2)	50 (D2)	51 (D#2)	44 (G#1)	45 (A1)	46 (A#1)	47 (B1)

Medzi bankami 1 a 2 môžete prepínať stlačením tlačidla Bank. Displej pritom potvrdzuje, aká banka je aktuálne zvolená.

! Keď je vybraná banka B, tlačidlo banky svieti jasnejšie.

4.4. Transpose -/+ a Octave -/+

Ak chcete transponovať klaviatúru o jeden poltón nahor alebo nadol, stlačte **Transp-** alebo **Transp+**. Keď je klaviatúra transponovaná o jeden alebo niekoľko poltónov, tlačidlo svieti jasnejšie.

! Súčasným stlačením tlačidiel Transp- a Transp+ sa **vynuluje** akýkoľvek transpozičný posun.

Ak chcete klaviatúru posunúť o oktávu vyššie alebo nižšie, stlačte tlačidlo **Oct-** alebo **Oct+**. Môžete transponovať o 3 oktávy nadol a 3 oktávy nahor. Keď je klaviatúra transponovaná o jednu alebo niekoľko oktáv, tlačidlo svieti jasnejšie.

! Súčasným stlačením Oct- a Oct+ sa **vynuluje** akýkoľvek oktávový posun.

Na displeji sa v oboch prípadoch zobrazí vaša akcia. Transpozícia a oktávový posun sa vzťahujú len na klaviatúru, nie na pady. Pady odosielaajú čísla MIDI nôt a tieto čísla nôt môžete upravovať v aplikácii MIDI Control Center.

4.5. Pady

Osem padov s citlivosťou na dynamiku a polyfonický tlak na klaviatúre KeyLabu Essential slúži na viaceré účely. V predvolenom stave posielajú MIDI noty na kanál 10 - kanál, ktorý sa najčastejšie používa pre bicie v DAW alebo multitimbrálnom syntetizátore.

Stlačením tlačidla **Bank** prepnete medzi bankami padov A a B. Banka B posielala iné MIDI noty, tiež na kanáli 10. Predvolené čísla nôt - ktoré možno všetky zmeniť pre užívateľské režimy v aplikácii MIDI Control Center - sú:

Banka padov	1	2	3	4	5	6	7	8
A	40 (E1)	41 (F1)	42 (F#1)	43 (G1)	36 (C1)	37 (C#1)	38 (D1)	39 (D#1)
B	48 (C2)	48 (C#2)	50 (D2)	51 (D#2)	44 (G#1)	45 (A1)	46 (A#1)	47 (B1)

! Pri každom stlačení tlačidla Bank sa na displeji potvrdí, aká banka je aktuálne vybraná.

4.6. Sekcia ovládania DAW

KeyLab Essential vám umožňuje diaľkovo ovládať vašu DAW. Vytvorili sme špeciálne skripty pre 5 hlavných DAW:

- Ableton Live
- Apple Logic Pro
- Bitwig Studio
- Image-Line FL Studio
- Steinberg Cubase

KeyLab Essential automaticky rozpozná vyššie uvedené DAW. Okrem toho môže KeyLab Essential vďaka protokolom MCU a HUI ovládať **akúkoľvek DAW** na trhu.

! Aby ste mohli používať túto sofistikovanú verziu ovládania DAW, musia byť skripty správne nainštalované. Na tento účel nahrajte najnovšiu verziu svojej obľúbenej DAW.

! Špeciálne užívateľské príručky pre každú DAW si môžete stiahnuť z [KeyLab Essential's Resources page](#).

Do režimu **DAW** vstúpite stlačením tlačidla **Prog**, kým sa na displeji nezobrazí nápis DAWs. Tento režim je potrebný, ak chcete hĺbkovú integráciu pomocou skriptov napísaných pre 5 vyššie uvedených DAW. Ovládanie DAW funguje v ktoromkoľvek z režimov Prog vďaka MCU a protokolu HUI.

Dvanásť tlačidiel naľavo od displeja sa týka všetkých DAW, hoci Save (Uložíť), Undo (Vrátiť) a Redo (Znovu) sa dajú použiť aj v softvéri Arturia. Tieto tlačidlá posielajú riadiace správy do vášho softvéru a sú navrhnuté tak, aby pohodlne fungovali s akoukoľvek DAW. Ak chcete, môžete tieto tlačidlá prekonfigurovať v MIDI Control Centre.

Pomocou priemyselného štandardu dátového jazyka Mackie HUI vám KeyLab Essential poskytuje priamy prístup k najčastejšie používaným príkazom vo vašom nahrávacom softvéri, vrátane:

- **Save:** Uloží vašu stopu.
- **Quant:** Zapína a vypína kvantizáciu.
- **Undo:** Vráti vašu poslednú akciu, napríklad vymazanie stopy alebo zachytenie hrania cez MIDI.
- **Redo:** Vráti vašu poslednú akciu Undo.

V ovládacom centre DAW máte na dosah ruky aj obľúbené ovládacie prvky transportu:

- **Loop:** Zapína a vypína funkciu Loop v DAW. Oblasť slučky sa nastavuje vo vašom softvéri.
- **Rewind/Fast-forward:** Rýchlo posúva kurzor prehrávania tam a späť, čo vám umožňuje pohodlne nájsť konkrétne body v skladbe počas úprav.
- **Metronome:** Zapína a vypína metronóm vašej DAW.
- **Stop:** Zastaví prehrávanie. V niektorých nahrávacích softvéroch sa týmto vráti aj kurzor prehrávania na začiatok skladby.
- **Play/Pause:** Spustí a pozastaví skladbu na aktuálnej pozícii kurzora prehrávania v DAW.
- **Record:** Zapína funkciu nahrávania v DAW. Stlačením tlačidla nahrávania, keď je stopa zastavená, sa začne prehrávanie počas nahrávania. Ak sa stopa už prehráva, stlačením tlačidla Record sa začne nahrávanie od aktuálnej pozície kurzora prehrávania.
- **Tap:** Vyfukávaním tempa zadajte hodnotu BPM.

Tlačidlá v ovládacom centre DAW majú predvolenú všeobecnú použiteľnú konfiguráciu a môžete ich znovu nakonfigurovať v MIDI Control Centre.

Výstup z ovládacieho centra DAW je možné prepínať medzi protokolmi MCU a HUI v rámci MCC.

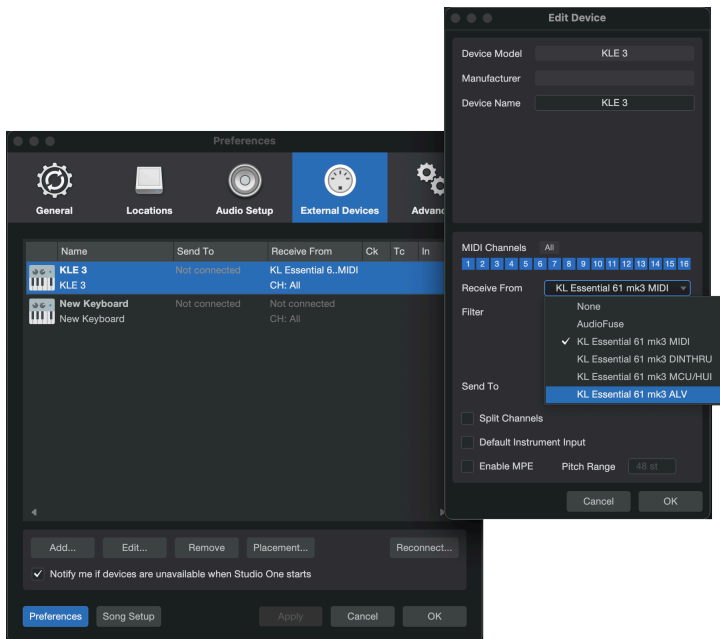
POZN.: Kompatibilita KeyLabu Essential s vybranou DAW bude závisieť od toho, ako každý výrobca spracováva protokoly MCU a HUI. Ďalšie informácie nájdete na stránke KeyLabu Essential na webe spoločnosti Arturia, alebo v dokumentácii vašej preferovanej DAW.

- **User Presets:** KeyLab Essential môže uložiť až 6 užívateľských programov - vlastných mapovaní ovládacích prvkov, ktoré ste vytvorili v aplikácii MIDI Control Center (pozri samostatný manuál). User Presets môžete individuálne povoliť alebo zakázať v Device Settings aplikácie MIDI Control Center. Podrobnejšie si vysvetlíme, čo treba robiť, v kapitole 5, ale zatiaľ vedzte, že podržaním tlačidla **Prog** a stlačením padu sa vyberú všetky zapnuté užívateľské presety spolu s režimami ARTURIA a DAW, ako je popísané vyššie.

4.6.1. Nastavenie MIDI vo vašej DAW

Pri používaní KeyLabu Essential s DAW je dôležité, aby ste správne nastavili MIDI.

Vo vašej DAW, pravdepodobne v časti Preferences a Audio alebo MIDI setup, by mala byť stránka, ktorá popisuje MIDI vstupy a výstupy. Po výbere KL Essential 49/61 mk3 a vášho MIDI portu nájdete ďalšie možnosti.

Toto je stránka nastavenia MIDI zariadení v Studio One

- **KL Essential (49/61) mk3 MIDI:** Umožňuje komunikáciu MIDI cez port USB-C na KeyLabe Essential.
- **KL Essential (49/61) mk3 DINTHRU:** Odosiela odchádzajúce MIDI informácie z hostiteľského softvéru cez 5-pinový MIDI výstupný konektor KeyLabu Essential. To môže byť užitočné, keď chcete sekvencovať a ovládať hardvérové syntetizátory pomocou DAW s použitím KeyLabu Essential ako MIDI rozhrania.
- **KL Essential (49/61) mk3 MCU/HUI:** Umožňuje KeyLabu Essential ako ovládaču Mackie Control Universal cez tento vyhradený port, aby nezasahoval do iných MIDI správ ako sú noty alebo control changes.
- **KL Essential (49/61) mk3 ALV:** Prenáša správy obrazovky z Analog Lab V do KeyLabu Essential.

Takmer vždy budete chcieť mať zapnutý **KL Essential (49/61) mk3 MIDI**. Ak používate KeyLab Essential na ovládanie niektorej z podporovaných [custom supported DAWs](#) [s. 43], uistite sa, že **KL Essential (49/61) mk3 MCU/HUI** *nie* je aktivovaný.

4.7. Prog

Opakovaným stláčaním tlačidla **Prog** budete prechádzať hlavnými režimami KeyLabu Essentials.

- **Arturia:** Tento režim sa používa na ovládanie akéhokoľvek nástroja v počítači.
- **DAWs:** Tento režim umožňuje používať skripty napísané špeciálne pre tieto DAW: Live, Logic Pro, Bitwig Studio, FL Studio a Cubase.
- **User:** Môžete použiť až 6 presetov užívateľských programov, t. j. tých, ktoré sú zapnuté v MIDI Control Center.

! Prípadne môžete podržať tlačidlo **Prog** a vybrať akýkoľvek režim stlačením príslušného padu.

! Pri ovládaní vašej DAW pomocou protokolu MCU/HUI môže byť KeyLab Essential v ľubovoľnom režime Prog (Arturia, DAWs, alebo User 1-6).

4.8. Part

V tejto časti budú opísané funkcie, ktoré nájdete po stlačení tlačidla **Part**.

Funkciu Part možno používať v režime User/DAW aj v režime Arturia. Táto funkcia však funguje inak v prvom a inak v druhom prípade.

V prvom prípade je účelom tejto funkcie napríklad súčasné ovládanie rôznych virtuálnych nástrojov alebo hardvérových produktov.

V druhom prípade funkcia Part umožňuje diaľkovo ovládať multi presety z Analog Lab V.

Analog Lab V môže, podobne ako mnohé iné virtuálne nástroje, pracovať v režime Single a Multi. Pri používaní Multi budete často potrebovať väčšiu kontrolu nad jednotlivými partmi a KeyLab Essential vám tu poskytuje veľa možností.

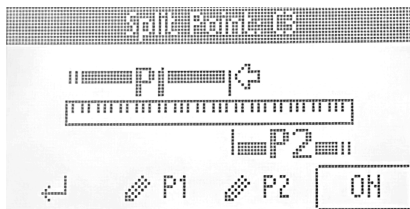
Ak sa chcete dozvedieť viac o ovládaní partov v Analog Lab V, pozrite si odsek [Ovládanie partov](#) v [Analog Lab V \[s. 39\]](#) tejto príručky.

Režim Part ukončíte stlačením tlačidla pod **On**.

Stlačením tlačidla pod symbolom **Návrat** opustíte sekciu Part.

4.8.1. Nastavenie deliaceho bodu

Pri prvom stlačení tlačidla Part displej potvrdí, že ovládate Part 1. Okamžitým opakovaným stlačením tlačidla Part prejdete na Part 2. Ak nie je aktivovaný žiadny Split Point (deliaci bod) alebo Multi, displej vás vyzve, aby ste ho vytvorili alebo vstúpili do menu.

Dlhým stlačením Part vstúpíte do režimu úprav pre Part 1 alebo 2. Výberom jedného z tlačidiel P1 a P2 v spodnej časti obrazovky môžete vybrať, ktorý part chcete upravovať.

Na tejto stránke môžete tiež nastaviť bod rozdelenia (Split Point). Keď otáčate hlavným enkodérom, prechádzate cez štyri body úprav:

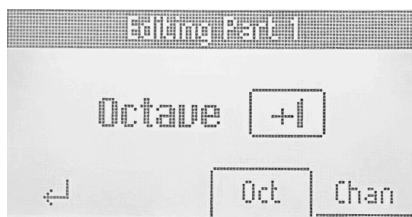
- Spodný limit pre Part 1.
- Horný limit pre Part 1.
- Spodný limit pre Part 2.
- Horný limit pre 2.

Ktorýkoľvek z nich môžete otáčaním vybrať, potom kliknúť na hlavný enkodér a jeho otočením ho upraviť. Opätovným kliknutím sa vrátite do režimu výberu.

Vďaka tomuto flexibilnému rozloženiu môžete ľahko vytvoriť prekrývanie alebo veľmi obmedzený rozsah nôt pre ťubovoľný part. A samozrejme, ak majú obe časti rovnaký rozsah nôt, dva zvuky budú hrať unisono.

4.8.2. Editácia Part 1 a 2

V režime Multi alebo Split Point môžete upravovať Part 1 alebo Part 2 stlačením tlačidla pod P1 alebo P2. Nadpis na obrazovke bude teraz znieť *Editing Part 1* (alebo 2).

Pri prechádzaní týmto menu máte možnosť zmeniť oktavu a MIDI kanál pre jednotlivé party. Veľmi jednoduché.

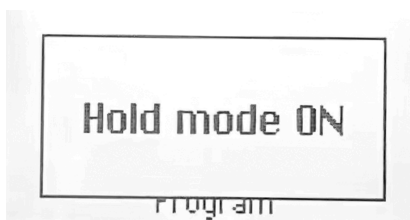
Stlačením tlačidla pod symbolom Návrat sa vrátite do menu Part a druhým stlačením opustíte sekciu Part.

4.9. Režim Hold

Tlačidlo označené **Hold** podrží poslednú zahranú notu (noty), kým nezahráte novú notu alebo kým funkciu Hold nevypnete.

Funkciu Hold aktivujete stlačením jej tlačidla. Tlačidlo sa rozsvieti a na displeji sa zobrazí nápis **Hold mode ON**. Opätovným stlačením tlačidla vypnete funkciu Hold.

Funkcia Hold sa líši od používania sustain pedála. Po stlačení sustain pedála ostane každá zahraná nota znief, kým pedál neuvoľníte. V režime Hold sa podržia iba noty, ktoré sa hrajú súčasne. Príklad: Aktivujte režim Hold a zahrajte C a G, potom uvoľníte klávesy. Tieto dve noty teraz budú znief, kým nestlačíte nový kláves alebo klávesy; potom C a G prestanú hrať a novo pridaná nota (noty) sa podrží/a.

! Hold môžete aktivovať dvoma spôsobmi - buď stlačením tlačidla Hold **pred** prehrávaním nôt, alebo **keď** sa na klávesy skutočne hrá (pred ich uvoľnením).

! Keď je funkcia Hold aktívna, tlačidlo Hold svieti jasnejšie.

! Hold funguje len v spojení s klávesmi, nie s pedmi.

4.10. Režim Chord

KeyLab Essential má režim akordov, ktorý si zapamätá vami zadané akordy a potom vám umožní hrať ich jedným klávesom, pričom ich transponuje.

Informácie o akordoch sa prenášajú ako MIDI dáta cez port USB-C a/alebo 5-pinový MIDI výstup, podľa toho, ktoré sú vybrané v MIDI nastaveniach vášho hostiteľského softvéru.

Ak chcete zapnúť a vypnúť režim akordov, stlačte tlačidlo Chord. Pri zapnutom režime Chord sa hraním jednej noty prehrá posledný nahraný akord.

! Akordy možno škálovať a možno ich vkladať do arpegiátora.

! **Chord Play mode** (či sa akord hrá alebo nie) a **Chord Edit mode** (kde upravujete akord) sú do určitej miery nezávislé, t. j. akord sa automaticky neprehráva len preto, že vstúpite do režimu úpravy akordu. Taktiež ukončenie režimu úprav akordu nevykpe funkciu Chord.

4.10.1. Hranie preddefinovaných akordov

Po dlhom stlačení a uvoľnení tlačidla **Chord** môžete vybrať niektorý z preddefinovaných akordov v KeyLabe Essential. Nájdete ich pod Preset.

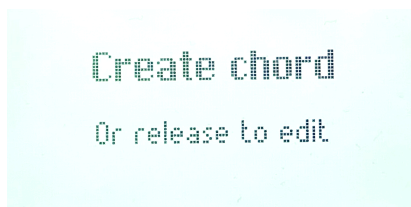
- Octave
- 5th
- Major Triad
- Minor Triad
- Sus 2
- Sus 4

- Major 7
- Minor 7
- Major 9
- Minor 9
- Major 11
- Minor 11

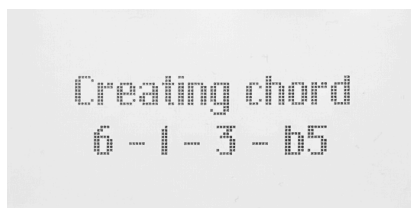
4.10.2. Tvorba akordu

Do režimu úpravy akordov **vstúpite** dlhým stlačením tlačidla Chord. Teraz sa na displeji zobrazí text *Create Chord*.

Režim úpravy akordov **opustíte** stlačením kontextového tlačidla úplne vľavo (pod šípkou smerujúcou doľava).

Teraz zahrajte na klaviatúre akord, ktorý si má KeyLab Essential zapamätať, a to buď naraz, alebo pridávajte noty jednu po druhej. Na displeji sa zobrazí nasledovné:

Potom uvoľníte tlačidlo Chord. Režim Chord sa automaticky aktivuje. Váš akord je teraz zapamätaný a zachová sa, ak režim Chord opustíte a vrátite sa späť, a to aj v prípade, že je KeyLab Essential vypnutý. Ak chcete akord prepísať novým, zopakujte tento postup.

! Ak chcete, aby najnižšia nota v akorde bola koreňová nota (mala by to byť najčastejšia voľba), dbajte na to, aby ste hrali najnižší tón skôr ako ostatné tóny (pri vytváraní akordu).

Režim Chord ukončíte opätovným stlačením tlačidla Chord.

! Keď je akord aktívny, tlačidlo Chord svieti jasnejšie.

! Akord funguje len v spojení s klávesmi, nie s padmi.

4.11. Scale

Do režimu úpravy stupnice **vstúpíte** dlhým stlačením tlačidla Scale.

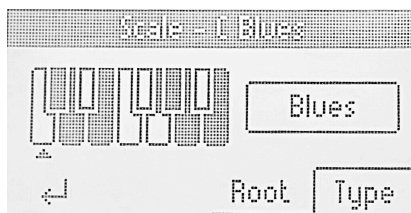
Režim úpravy stupnice **opustíte** stlačením kontextového tlačidla úplne vľavo (pod šípkou smerujúcou nadol doľava).

Funkcia Scale vám pomôže udržať správnu tóninu a stupnicu pri hraní. Funkcia Scale funguje tak, že jednoducho presmeruje tie noty, ktoré nepatria do zvolenej stupnice. Výsledkom je, že každá nota, ktorú zahráte na KeyLab Essential, bude "znief správne".

Režim Scale aktivujete stlačením tlačidla Scale. Teraz sa aktivuje akákoľvek naposledy zvolená stupnica a tónina.

Dlhým stlačením tlačidla Scale sa zobrazí stránka Scale. Stlačte tlačidlo pod **Root**, použite veľký **Encoder Knob** a vyberte tóninu, ktorú chcete použiť. Stlačte štvrté tlačidlo pod **Type**, aby ste vybrali želanú stupnicu.

Na výber je niekoľko stupníc:

- **Chromatic:** Štandardná stupnica používaná na všetkých západných klávesových nástrojoch.
- **Major:** Durová stupnica.
- **Minor:** Prírodný moll.
- **Dorian:** Doriánsky (alebo dórsky) mód.

- **Phrygian:** Frýgický mód.
- **Lydian:** Lydický režim.
- **Mixolydian:** Mixolydický mód.
- **Locrian:** Lokriánsky režim.
- **Harmonic Minor:** Harmonický moll.
- **Blues:** Bluesová stupnica iba so 6 notami.
- **Pentatonic Major:** 5-notová pentatonická stupnica.
- **Pentatonic Minor:** 5-notová pentatonická, tiež zjednodušená bluesová stupnica.
- **Japanese:** 5-notová pentatonická stupnica.
- **Gypsy:** Jedna z viacerých cigánskych stupníc.
- **Arabic:** Arabská alebo dvojité harmonická stupnica.
- **Freygish:** Frýgická dominantná stupnica.

Na displeji stupnice sa zobrazuje, ktoré noty sú súčasťou zvolenej stupnice. Pozrite sa na malú klaviatúru na displeji.

Biele noty sú zahrnuté v stupnici a čierne sú vynechané. Koreňový tón je označený šípkou.

Ak sa chcete vrátiť do štandardného režimu klaviatúry (bez vybranej stupnice), stlačte tlačidlo Scale.

! Keď je funkcia Scale aktívna, tlačidlo Scale svieti jasnejšie.

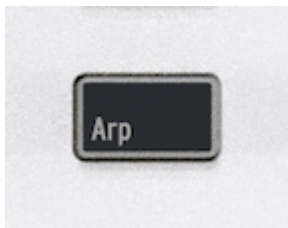

! Scale funguje len v spojení s klávesmi, nie s palmami.

! **Scale Play mode** (či je stupnica aktívna alebo nie) a **Scale Edit mode** (kde si upravíte stupnicu) sú do určitej miery nezávislé, t. j. Scale sa nestane automaticky aktívnou len preto, že vstúpíte do režimu úpravy stupnice. Taktiež ukončenie režimu úprav stupnice nevypne funkciu Scale.

4.12. Arpegiátor

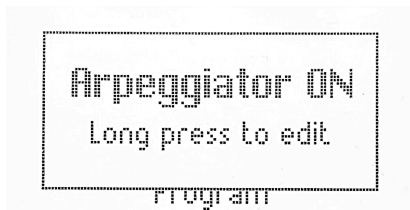
KeyLab Essential obsahuje zábavný a flexibilný arpegiátor vytvorený podľa vzoru klasických syntetizátorov, ktorý vám umožní vytvárať patterny z držaných akordov.

Arpegiátor je súčasťou mnohých modelov syntetizátorov. Preberá akordy hrané na klaviatúre a premieňa ich na arpeggiá. Arpegiátor zvyčajne obsahuje ovládacie prvky pre Speed (rýchlosť), Range (rozsah v oktávach), Mode (či sa pattern pohybuje nahor, nadol alebo nahor/dole atď.) a Hold (pokračuje v prehrávaní arpeggia po uvoľnení klávesov).

Informácie o arpegiátore sa prenášajú ako MIDI údaje cez port USB-C a/alebo 5-pinový MIDI výstup, podľa toho, ktoré sú vybrané v MIDI nastaveniach hosťateľského softvéru.

4.12.1. Aktivácia a deaktivácia arpegiátora

Ak chcete zapnúť a vypnúť arpegiátor, stlačte tlačidlo **Arpeggio**. Na displeji KeyLabu Essential sa na okamih zobrazí jeho stav:

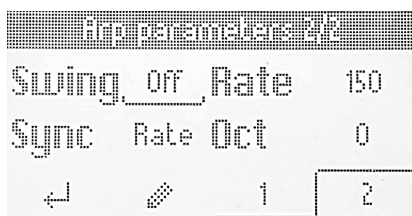
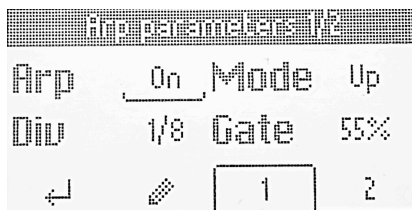
! Arpegiátor sa spúšťa len pomocou klaviatúry, nie pomocou padov. Taktiež, keď je Arpegiátor aktívovaný, je možné pady stále používať na spúšťanie zvukov.

4.12.2. Vstup do a výstup z editácie arpeggia

Do stránok Arpeggio Edit **vstúpite** dlhým stlačením tlačidla Arp.

Arpeggio Edit **opustíte** stlačením kontextového tlačidla úplne vľavo (pod šípkou smerujúcou nadol doľava).

V Arpeggiator Edit sa na displeji vždy zobrazí toto:

! Stav **Arpeggio Play** (či arpeggiátor beží alebo nie) a stav **Arpeggio Edit** (kde upravujete správanie arpeggiátora) sú do určitej miery nezávislé, t. j. arpeggiátor sa nespustí automaticky len preto, že vstúpite na stránky úprav arpeggiátora. Takisto opustenie Arpeggio Edit nevykne arpeggiátor.

4.12.3. Editácia arpegiátora

Najprv si prečítajte predchádzajúce kapitoly o dvoch rôznych stavoch arpegiátora - **Arpeggiator Play** a **Arpeggiator Edit**. Keď sa naučíte túto časť, môžeme začať upravovať spôsob, akým arpegiátor prehráva patterny.

Takže, dlhým stlačením tlačidla **Arpeggiator** sa dostanete na stránku Arpeggiator Edit. Potom stlačte tlačidlo Arpeggiator, čím aktivujete arpegiátor.

Displej bude teraz vyzeraf takto:

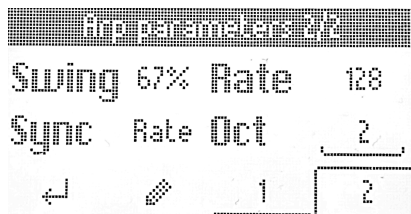
Funkcie Arpeggio Edit zaberajú dve stránky. Stránky môžete meniť stlačením tlačidiel **1** alebo **2** pod obrazovkou. Alternatívnou metódou je jednoduché otáčanie knobu Encoder.

Parametre arpegiátora sú:

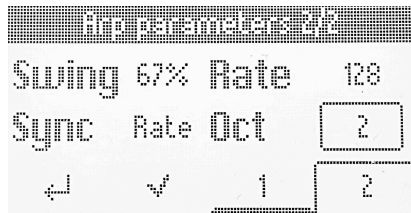
- **On/Off:** Zapína alebo vypína arpegiátor.
- **Mode:** Vyberá poradie, v akom arpegiátor prehráva noty.
- **Division:** Upravuje rytmické delenie vzhľadom na hlavné tempo.
- **Gate:** Upravuje gate time nôt, t. j. dĺžku každej arpegiovanej noty.
- **Swing:** Pridáva faktor swingu pre pocit "za taktom".
- **Rate:** Nastavuje rýchlosť v úderoch za minútu, keď je Sync nastavená na Internal.
- **Sync:** Ako zdroj hlavného tempa vyberie interné hodiny KeyLabu Essential (Rate) alebo externý zdroj, napríklad pripojený softvér alebo hardvér (Ext).
- **Octaves:** Vyberá oktávový rozsah prehrávaných tónov od nuly do troch oktáv.

Ak chcete vybrať parameter na úpravu, kliknite na enkodér. Potom otočte enkodér a upravte ho. Po dokončení znova kliknite na enkodér.

Pri prechádzaní parametrov sú hodnoty podčiarknuté.

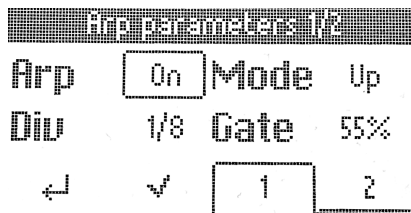
Keď je parameter pripravený na úpravu, jeho hodnota je ohraničená štvorcom.

4.12.4. Parametre arpegiátora

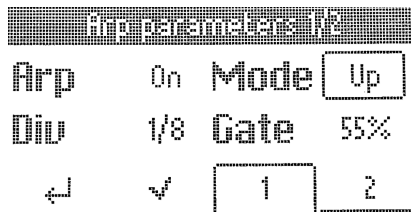
Teraz si podrobnejšie popíšeme jednotlivé parametre arpegiátora.

4.12.4.1. Arpeggiator On/Off

Tento parameter má dva stavy: Zapnutý (On) alebo Vypnutý (Off). Úpravou zapnete alebo vypnete arpegiátor. Rýchlejšia metóda je stlačiť tlačidlo Arpeggiator.

4.12.4.2. Mode

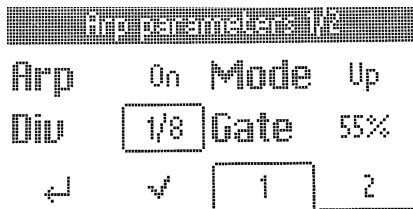
Mode určuje poradie prehrávania arpegiovaných nôt. Na výber sú tieto možnosti:

- **Up:** Prehráva noty len vo vzostupnom poradí.
- **Down:** Prehráva noty len v zostupnom poradí.
- **Inc:** Inclusive. Prehráva noty vo vzostupnom a zostupnom poradí a opakuje najvyššie a najnižšie noty v patterne.
- **Exc:** Exclusive. Hrá noty vo vzostupnom a zostupnom poradí a neopakuje najvyššie a najnižšie noty v patterne.
- **Rand:** Random. Prehráva všetky držané noty v náhodnom poradí.
- **Order:** Prehráva noty v poradí, v akom ste stlačili klávesy na klaviatúre.

♪ Zatiaľ čo Order ponúka najväčšiu flexibilitu, náhodné arpegiovanie bolo charakteristickým znakom synthpopových hitov 80. rokov ako napríklad "Rio" od Duran Duran.

4.12.4.3. Division

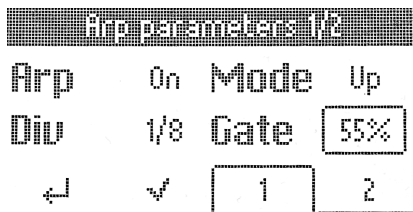

Toto nastavenie riadi rytmické delenie arpeggiátora vzhľadom na hlavné tempo - bez ohľadu na to, či je zdroj tempa interný alebo externý. Hodnoty zahŕňajú 1/4-, 1/8-, 16- a 32-tinové tóny, a to ako "rovné", tak aj s možnosťou triolového cifieria. Písmeno "T" za zobrazenou hodnotou (napr. "1/8T") označuje trioly.

! Ak je zvolené delenie 1/8, hrajú sa rovné osminové noty. Pri delení 1/8T sa zahrajú trioly 3 osminových nôt. To sa líši od Swingu, kde hodnota Swingu 67 % bude hrať osminové noty triolovým spôsobom.

4.12.4.4. Gate

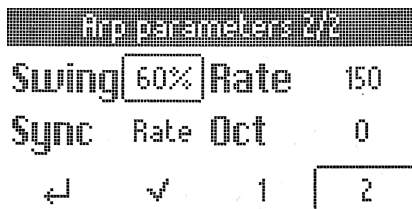

Gate time je časové okno, počas ktorého môže každá nota "prehovoriť", a je rovnaké pre každú notu. Nižšie časy gate majú za následok viac orezaný alebo staccatový zvuk, zatiaľ čo dlhšie časy gate dávajú väčšiu šancu vyniknúť celej obálke nôt.

♪ Ak má obálka hlasitosti zvuku dlhé doznenie, skrátenie času Gate pomáha arpegiovým tónom znieť výraznejšie.

4.12.4.5. Swing

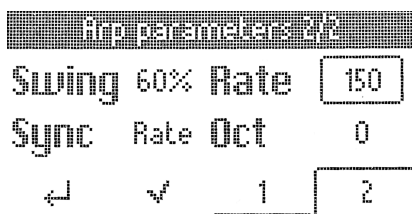

Swing je pocit "za taktom" namiesto dokonale rovnomerného rytmického pulzu.

Ak je ako delenie zvolená 1/8 a Swing je nastavený na Off (čo je vlastne 50 %), všetky osminové noty sa hrajú rovnomerne. Zvýšením faktora Swing sa každá druhá nota v skupine osminových nôt zahrá neskôr. Pri nastavení 67 % získate skutočný (presný) swingový pocit. Hodnoty v rozsahu 55 - 64 poskytujú mierne trhavý pocit, ktorý môže byť v niektorých prípadoch čarovný.

Toto správanie sa samozrejme vzťahuje na všetky delenia - 1/8, 1/16 a 1/32.

4.12.4.6. Rate

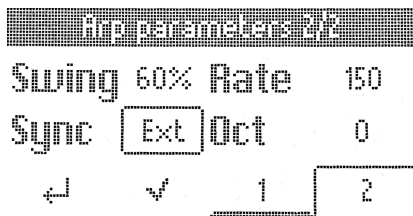

Tento parameter nastavuje rýchlosť arpeggiátora v úderoch za minútu, ale len keď je parameter Sync nastavený na Internal. Ak otočíte týmto knobom, keď je nastavený parameter External Sync, zobrazí sa správa "External Sync selected".

Rýchlosť môžete nastaviť aj pomocou tlačidla [Tap Tempo](#) [s. 31].

4.12.4.7. Sync

Existujú dve možnosti: Internal and External.

- **Rate:** Rýchlosť arpeggiátora je určená internými hodinami KeyLabu Essential a nastavením Rate (pozri vyššie).
- **Ext:** Rýchlosť arpeggiátora je určená tempom nastaveným v hostiteľskom softvéri, napríklad v DAW. Ak nie sú takty rozpoznané arpeggiátorom, hranie na klaviatúre KeyLabu Essential vyvolá vyskakovacie okno s nápisom "Arp Sync: Ext - No clock detected". Taktiež sa uistíte, že je časovanie odoslané do USB portu KeyLabu Essential a nezabudnite stlačiť tlačidlo prehrávania v DAW.

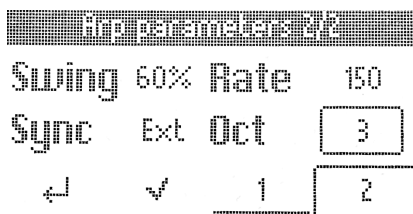

♪ Ktorý z nich použiť? Ak hráte Analog Lab ako samostatný nástroj, pomocou interného tempa KeyLabu Essential môžete rýchlo upravovať rýchlosť všetkého, čo robíte. Podobne je to aj v prípade, ak ovládate hardvérový syntetizátorový modul z 5-pinového MIDI portu. Ak je Analog Lab alebo iný nástroj zásuvným modulom v rámci DAW session, potom samozrejme budete chcieť nastaviť KeyLab Essential na External a nechať vašu DAW riadiť tempo.

♪ DAW môže ovládať Arpeggiator Rate len vtedy, keď DAW hrá; KeyLab Essential sa nemôže synchronizovať s DAW, ktorá je zastavená.

4.12.4.8. Octave

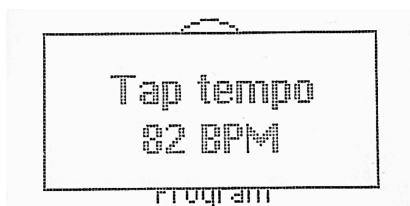

Arpeggiátor dokáže prehrávať noty v rozsahu od nuly do troch oktáv. Pri nule hrá len aktuálne noty, ako sú držané na klaviatúre, pri 1 pridáva jednu oktávu nahor a tak ďalej.

4.13. Tap Tempo

Tap Tempo umožňuje nastaviť interné hodiny KeyLabu Essential pre arpegiátor vyfukávaním rytmu. Ak vystupujete so spoluhráčmi z kapely, v ktorej je živý bubeník - alebo bicí automat, ktorý nie je synchronizovaný s MIDI ani s ničím - umožňuje vám to synchronizovať KeyLab Essential podľa sluchu.

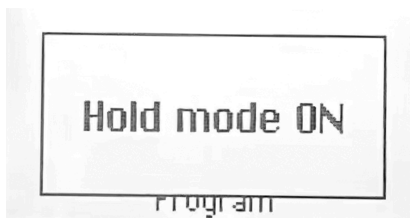

♪ Čím viac fuknutí, tým lepšie bude časovanie zodpovedať akémukoľvek voľnému rytmu.

4.13.1. Arpegiátor, Chord Mode, Scale Mode a Hold Mode

Režim Chord Mode spolupracuje s arpegiátorom. Ak sú oba zapnuté, arpegiátor prehráva noty v zapamätanom akorde a uplatňuje všetky ostatné nastavenia, ako napríklad Mode, Division atď. Akordy je možné tiež škálovať a viesť do arpegiátora.

Scale interaguje podobným spôsobom, keďže arpegiované noty na základe akordu budú kvantizované do zvolenej stupnice.

Ak teraz zapnete funkciu **Hold**, môžete meniť hranie arpegiátora údermi na jednotlivé noty, čím si uvoľníte ruky na úpravu iných vecí!

! Nezabúdajte, že funkcia Hold sa môže aktivovať samostatne, napríklad pri dlhých vyvíjajúcich sa padoch.

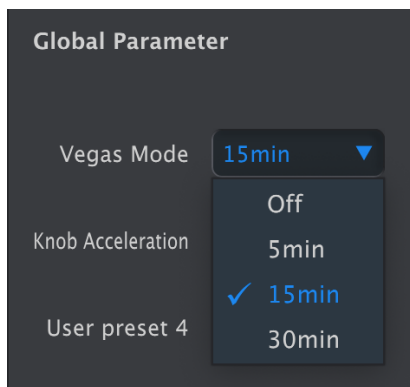
4.14. Vegas Mode

Ak zostane KeyLab Essential nečinný, prejde do tzv. režimu Vegas, ktorý sa podobá šetriču obrazovky počítača. Displej stmavne a na padoch sa striedajú dýchové farby.

Pre návrat do normálnej prevádzky stačí zahrať kláves alebo sa dotknúť ľubovoľného ovládacieho prvku na KeyLab Essential.

! V aplikácii MIDI Control Center môžete nastaviť čas pred spustením režimu Vegas alebo vypnúť režim Vegas a namiesto toho nechať KeyLab Essential prejsť do režimu spánku (s vypnutou obrazovkou a LED diódami). V predvolenom nastavení sa režim Vegas spustí po 5 minútach.

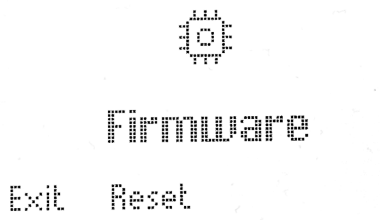
4.15. Factory Reset

! Tento postup vymaže všetky užívateľské preseety a nastavenia zariadenia, a obnoví ich na predvolené výrobné nastavenia. Na zálohovanie zmien najprv použite softvér MIDI Control Center.

Obnovenie pôvodných výrobných nastavení KeyLabu Essential:

1. Odpojte kábel USB-C zo zadnej časti klaviatúry.
2. Podržte kontextové tlačidlá **1 a 2** pod obrazovkou.
3. Pripojte kábel USB-C späť a pokračujte v držaní tlačidiel, kým sa na obrazovke nezobrazí nápis **Firmware / Exit / Reset**.

4. Uvoľníte tlačidlá 1 a 2. Stlačením tlačidla Reset obnovíte pôvodné výrobné nastavenia KeyLabu Essential alebo stlačením tlačidla Exit prejdete do normálnej prevádzky.

5. KEYLAB ESSENTIAL A ANALOG LAB V

Táto kapitola sa zameriava najmä na to, ako KeyLab Essential spolupracuje s Analog Lab V - prehliadačom presetových zvukov z klávesových a syntetizátorových nástrojov, ktoré formovali hudobnú históriu.

S nástrojmi Keylab Essential a Analog Lab V zvládnete všetky možné hudobné situácie.

5.1. Dôležitá poznámka - všetko sa dá prispôbiť

Všetko, čo je tu popísané, sa vzťahuje na predvolený prevádzkový režim, ktorý je určený na rýchle spustenie KeyLabu Essential a vášho Analog Lab V. Parametre priradené k makru sa určite líšia v závislosti od presetu, takže to, čo budete počuť pri otáčaní knobmi 1 - 8, sa bude líšiť.

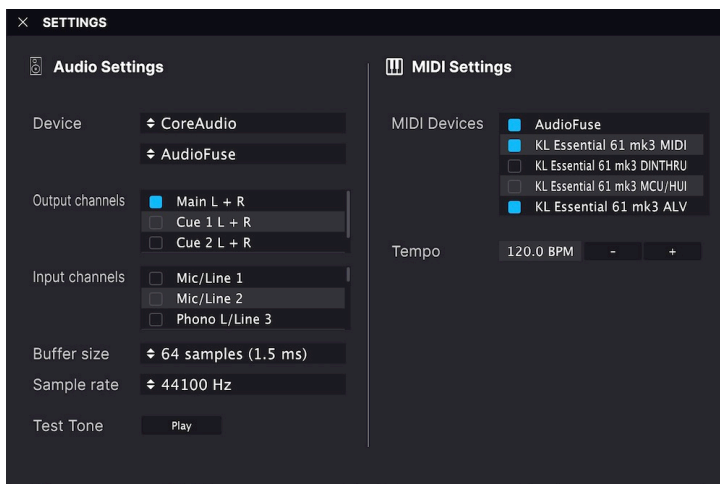
S KeyLabom Essential môžete zaobchádzať aj ako s generickým MIDI kontrolérom, pričom môžete prepísať predvolené priradenia ovládacích prvkov priamym MIDI "učením" nových z ťubovoňého nástroja Arturia - vyberte záložku MIDI settings, kliknite na Learn, vyberte parameter na obrazovke a pohnite ovládacím prvkom na KeyLabe Essential.

! KeyLab Essential funguje ako ktorýkoľvek iný MIDI kontrolér so softvérom a plug-inmi, ktoré nie sú od spoločnosti Arturia, ale s výhodou, že MIDI Control Center vám umožňuje presne určiť, aké správy a hodnoty posielajú každý z jeho ovládacích prvkov.

5.2. Nastavenie Audio a MIDI

Po spustení Analog Lab V v samostatnom režime sa najprv uistite, že má softvér správne nastavený výstup zvuku a že bude prijímať MIDI z klaviatúry KeyLab Essential.

Ak používate Analog Lab V v samostatnom režime, otvorte jeho **Audio MIDI Settings** v hlavnom menu (3 vodorovné čiary v ľavom hornom rohu). Ak používate Analog Lab V ako plug-in v DAW, otvorte nastavenia MIDI v DAW, a v zoznamе vstupov vyberte KeyLab Essential (49/61) mk3 MIDI, potom vytvorte stopu s Analog Lab V a označte ju pre nahrávanie: Teraz budete môcť hrať a ovládať Analog Lab V vo vašej obľúbenej DAW.

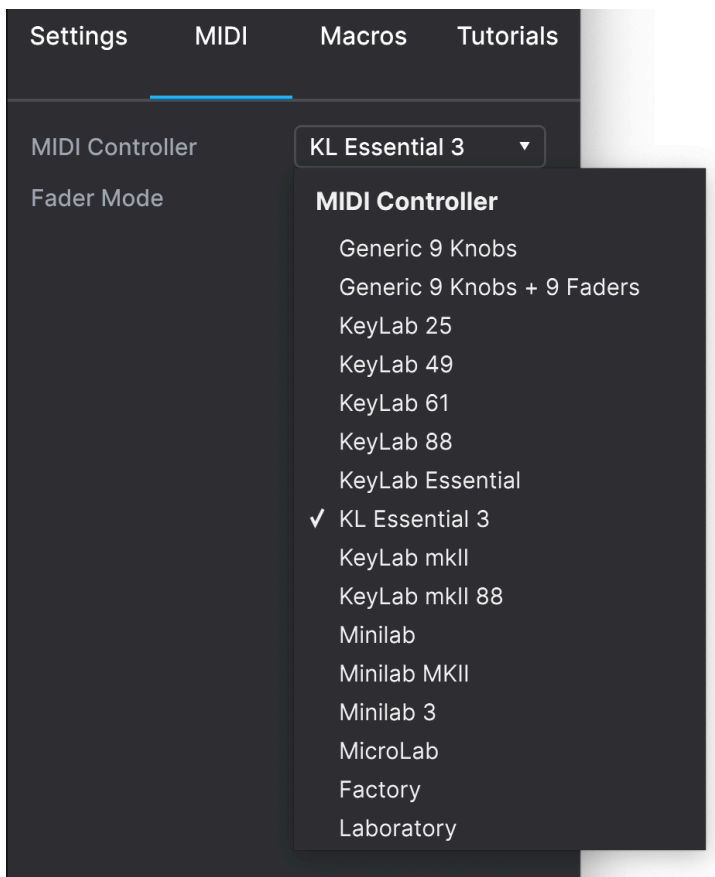
Na vyššie uvedenej obrazovke sú ukázané nastavenia v samostatnej aplikácii Analog Lab V. Nakonfigurujte svoje zvukové zariadenie podľa potreby. Dôležité sú tu tri MIDI porty/zariadenia, ktoré KeyLab Essential zobrazuje pre Analog Lab V alebo ktorúkoľvek DAW:

- **KL Essential (49/61) mk3 MIDI:** Umožňuje komunikáciu MIDI cez port USB-C na KeyLab Essential.
- **KL Essential (49/61) mk3 DINTHRU:** Prenáša MIDI informácie odchádzajúce z hosťateľského softvéru cez 5-pinový MIDI výstup KeyLabu Essential. To môže byť užitočné, keď chcete sekvenčovať a ovládať hardvérové syntetizátory pomocou DAW s použitím KeyLabu Essential ako MIDI rozhrania.
- **KL Essential (49/61) mk3 MCU/HUI:** Umožňuje používať KeyLab Essential ako ovládač Mackie Control Universal cez vyhradený port, aby nezasahoval do iných MIDI správ ako sú noty alebo control changes.
- **KL Essential (49/61) mk3 ALV:** Prenáša správy obrazovky z Analog Lab V do KeyLabu Essential.

Takmer vždy budete chcieť zapnúť **KL Essential (49/61) mk3 MIDI**. Ak používate KeyLab Essential na ovládanie ktorejkoľvek **užívateľsky podporovanej DAW** [s. 43] popísanej v ďalšej kapitole, uistite sa, že **KL Essential (49/61) mk3 MCU/HUI** *nie je* aktivovaný.

5.2.1. MIDI nastavenia Analog Lab V

Kliknutím na ikonu ozubeného kola v pravom hornom rohu Analog Lab V otvorte časť Settings (Nastavenia). Kliknite na záložku MIDI a z rozbaľovacej ponuky **MIDI Controller** vyberte KL Essential, ak ešte nebol automaticky rozpoznaný.

Tým sa vyberie šablóna vlastných mapovaní ovládačov. Keď je v dolnom paneli nástrojov Analog Lab V zapnuté **Controls**, v spodnej časti obrazovky sa zobrazia duplikáty ovládacích prvkov KeyLabu Essential, napríklad takto:

Teraz - a to je dôležité - sa uistite, že je vybraný režim programu ARTURIA stlačením tlačidla **Prog** na KeyLabe Essential. Možno budete musieť stlačiť niekoľkokrát. Môžete tiež podržať tlačidlo **Prog** a stlačiť Pad 1.

5.3. Prechádzanie presetov

Jednou z prvých vecí, ktoré KeyLab Essential dokáže v Analog Lab V urobiť, je prechádzať a vyberať zvukové presety pomocou hlavného enkodéra.

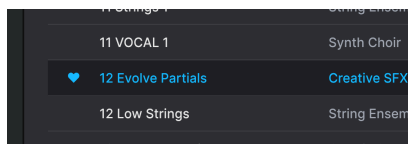
Otáčaním knobu Main Encoder môžete prechádzať cez Presety zobrazené v centrálnej oblasti výsledkov vyhľadávania v prehliadači Analog Lab V. Stlačením knobu načítajte Preset. Na displeji KeyLabu Essential sa zobrazí názov Presetu a jeho Typ:

! Preset, ktorý bol vybraný, ale ešte nebol načítaný, zobrazuje na displeji blikajúci názov.

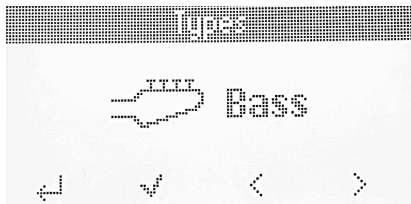
Dlhým stlačením knobu potom pridáte preset do obľúbených presetov v Analog Lab V alebo ho odstránite, ak bol predtým obľúbený. Rovnaký účinok má aj stlačenie tlačidla pod symbolom srdca.

V Analog Lab V sa zobrazí ikona srdca, ktorá označuje obľúbený preset.

5.3.1. Prechádzanie typov

Môžete tiež čiastočne preniknúť do "stromovej štruktúry" hierarchie presetov Analog Lab V, konkrétne do kategórií presetov známych ako Typy.

Otáčaním **hlavného enkodéra** (ten pod displejom) môžete listovať v rôznych Typoch nástrojov. Stlačením enkodéra vyberte daný Typ. Teraz môžete otáčaním enkodéra prechádzať podtypy len v rámci zvoleného Typu.

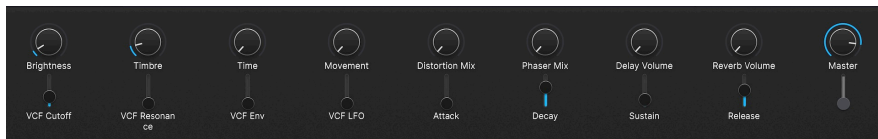
Ak sa chcete pri prezeraní Presetov v rámci Typu vrátiť o jednu úroveň vyššie v hierarchii (t. j. na úroveň, na ktorej vyberáte Typy), stlačte tlačidlo pod Typmi

5.3.1.1. Pohyb medzi typmi

- Prechádzanie medzi typmi: Otáčajte knobom hlavného enkodéra.
- Výber typu: Stlačte enkodér.
- Zobrazenie všetkých presetov v rámci typu: Stlačte tlačidlo pod ikonou zaškrtnutia. Všetky presety v rámci daného Typu sa teraz zobrazia na obrazovke počítača.
- Pre prístup k podtypom, kliknite na hlavný enkodér.
- Ak sa nachádzate v zozname podtypov, kliknutím na hlavný enkodér vstúpíte do zoznamu presetov podtypov.

5.4. Knoby a fadery

S KeyLabom Essential v režime ARTURIA (stláčajte **Prog** kým sa tam nedostanete) a vybraným *KeyLab Essential* ako MIDI kontrolérom v nastaveniach [MIDI settings \[s. 35\]](#), knoby a fadery sú vyhradené pre parametre tak, aby vaše živé vystúpenia a štúdiové úpravy boli mimoriadne plynulé.

Knoby a fadery sú priradené **Makrám** nástroja Arturia. Keďže jednému makru môžete priradiť viacero parametrov, na KeyLabe Essential môžete otáčaním jediného knobu získať veľa kilometrov. To platí ešte viac, ak vlastníte plnú verziu nástrojov V Collection, ktoré potom môžete otvoriť v Analog Lab V a namapovať ich interné parametre na Makrá.

! Uistite sa, že ste ako MIDI kontrolér vybrali **KL Essential 3** v koliesku v pravom hornom rohu Analog Lab V. V aplikácii MIDI Control Center môžete presne upraviť, čo robí každý knob a fader.

5.5. Pady

Pady v KeyLab Essential mk3 vysielajú MIDI noty, ako je uvedené v predchádzajúcej kapitole. Predvolené noty sú:

Banka padov	1	2	3	4	5	6	7	8
A	40 (E1)	41 (F1)	42 (F#1)	43 (G1)	36 (C1)	37 (C#1)	38 (D1)	39 (D#1)
B	48 (C2)	48 (C#2)	50 (D2)	51 (D#2)	44 (G#1)	45 (A1)	46 (A#1)	47 (B1)

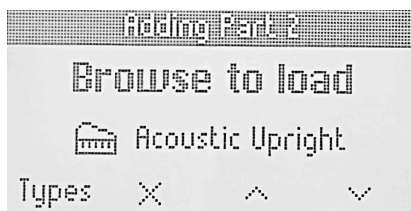
5.6. Ovládanie Partov v Analog Lab V

Keď je KeyLab Essential v režime **Arturia** (stlačíte tlačidlo Prog, kým sa tam nedostanete), funkcia Part vám umožňuje diaľkovo ovládať viacero presetov v Analog Lab V.

Ak chcete použiť túto funkciu, môžete buď načítať Multi preset (otočíte hlavným enkodérom a kliknete pre výber), alebo pridať part do jednovrstvového presetu.

5.6.1. Pridanie Partu v Analog Lab V

Ak chcete pridať part, dlho stlačte tlačidlo Part, keď sa nachádzate na presetu Single. Týmto spôsobom vstúpite do menu Add Part (Pridať part).

Toto menu má štyri voľby.

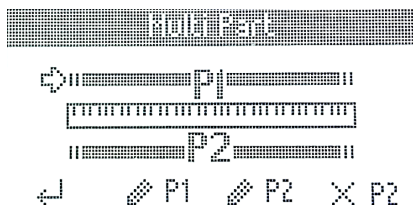
- **Types:** Prejdete do ponuky Typy
- **Validate part** alebo **Remove part:** Potvrdí alebo odstráni part (ak nie je načítaný žiadny preset)
- **Browse Up:** Posúva v zozname presetov dozadu a načíta preset
- **Browse Down:** Posúva v zozname presetov dopredu a načíta preset

Ak chcete vybrať preset a počúvať ho, kliknite na hlavný enkodér.

5.6.2. Editácia existujúceho Multi Presetu

Môžete tiež upraviť preset Multi, ktorý bol načítaný v Analog Lab V. Ak to chcete urobiť, dlho stlačte tlačidlo **Part** a potom ho uvoľnite. Tým sa dostanete na stránku Multi Part.

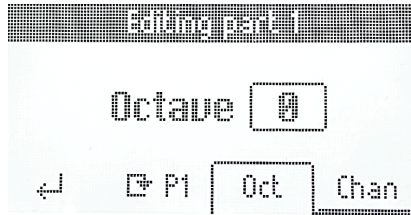
Tu môžete vytvoriť Splitsy nastavením bodov rozdelenia pre part 1 a 2.

Na tejto stránke sa nachádzajú aj 4 špecializované funkcie.

- **Back:** Vráti vás na predchádzajúcu stránku
- **Edit Part 1:** Umožňuje upraviť ďalšie parametre v parte 1
- **Edit Part 2:** Umožňuje upraviť ďalšie parametre v parte 2
- **Remove Part 2:** Odstráni part 2

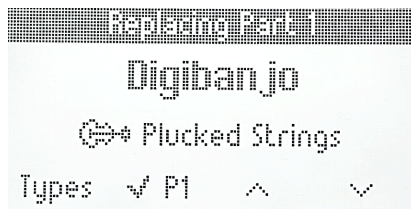
5.6.3. Editácia v menu Part

Stlačením tlačidla pod symbolom **Edit Part 1** alebo **Edit Part 2** môžete upraviť ďalší súbor parametrov.

- **Back:** Vráti vás do predchádzajúceho menu
- **Replace Part 1** alebo **Part 2:** Prístup do menu Replace Part
- **Octave:** Mení oktávu, ktorú part hrá
- **MIDI Channel:** Nastavenie MIDI kanála pre part, ktorý počúva Analog Lab V

5.6.3.1. Menu Replace part

Toto menu umožňuje načítať preset do konkrétneho partu. K dispozícii máte štyri možnosti:

- **Types:** Prístup do menu typov
- **Validate part** alebo **Remove part:** Potvrdí alebo odstráni part (ak nie je načítaný žiadny preset)
- **Browse Up:** Posúva v zozname presetov dozadu a načíta preset
- **Browse Down:** Posúva v zozname presetov dopredu a načíta preset

! Ak chcete načítať preset, môžete tiež kliknúť na hlavný enkodér. Načítanie presetu vám umožní počúvať preset.

5.6.4. Ovládanie Partov

Ovládanie partu umožňuje ovládať parametre tohto konkrétneho partu.

Ak chcete vybrať part, ktorý chcete ovládať, krátko stlačte tlačidlo part. Prepne sa medzi partom 1 a partom 2.

Stlačením 3-krát sa vrátite "Master" partu.

A-8 Rock Unison

⊙ Controlling Part 1

Types P1

Na displeji sa zobrazia štyri možnosti:

- **Types:** Presunie vás na zoznam Typov
- **Replace Part:** Umožňuje nahradíť part 1 alebo 2
- **Browse Up:** Posúva v zozname presetov dozadu a načíta preset
- **Browse Down:** Posúva v zozname presetov dopredu a načíta preset

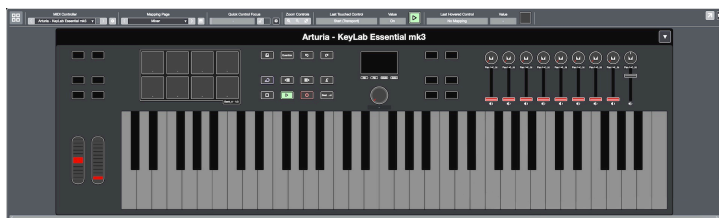
6. OVLÁDANIE DAW

KeyLab Essential dokáže ovládať všetky populárne softvérové programy DAW (digitálne zvukové pracovné stanice). Niektoré sú priamo integrované s KeyLabom Essential a iné využívajú široko používané protokoly Mackie Control Universal (MCU) alebo Human User Interface (HUI).

Funkcionalita sa líši v závislosti od softvéru, ale medzi činnosti, ktoré dokáže KeyLab Essential vykonávať, patrí prechádzanie, výber a zapnutie stôp, posúvanie po časovej osi, nastavovanie hlasitosti stôp a panorám, nastavovanie vybraných parametrov v plug-inoch a ovládanie transportu pomocou DAW Transport Command Center.

6.1. Užívateľsky ovládané DAW

Táto časť obsahuje všeobecné informácie o tom, ako môžete diaľkovo ovládať DAW, ktoré majú pokročilú integráciu s KeyLabom Essential.

Takto vyzerá KeyLab Essential v Cubase s pokročilou integráciou.

Podrobnejšie informácie o týchto DAW nájdete v našich špecializovaných užívateľských príručkách - jedna pre každú DAW.

Môžete si ich stiahnuť zo stránky [KeyLab Essential's Resources](#).

Ak chcete začať používať KeyLab Essential v režime ovládania DAW, stlačte tlačidlo **Prog**, aby sa na displeji zobrazilo "**DAWs Program**". KeyLab Essential je teraz pripravený na diaľkové ovládanie týchto plne integrovaných DAW:

- Ableton Live
- Bitwig Studio
- Apple Logic Pro
- Image-Line FL Studio
- Steinberg Cubase

Ak používate niektorú z piatich vyššie uvedených, **prosím** pripravte si svoju DAW. Skripty DAW pre KeyLab Essential bude možno potrebné nainštalovať ručne. Keď ste sa uistili, že ste plne aktualizovaní, bude to hladký priebeh a vaša DAW teraz rozpozná KeyLab Essential automaticky.

! Objasnenie: KeyLab Essential môže diaľkovo ovládať zapnutie/vypnutie slučky, zastavenie, prehrávanie a nahrávanie v akejkoľvek DAW. Plná integrácia bude v budúcnosti pridaná do viacerých DAW. Dovedy môže užívateľ použiť vytvorenie podobnej funkcionality v MIDI Control Centre.

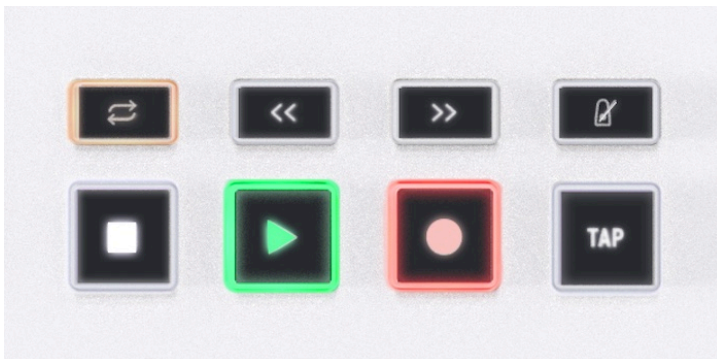
Po nastavení na **DAW Program** KeyLab Essential automaticky rozpozná a pripojí sa k vašej DAW. Ak vaša DAW nie je rozpoznaná, skontrolujte MIDI nastavenia vašej DAW a uistite sa, že je aktuálna.

Ak KeyLab Essential stále nerozpozna DAW, pozrite si tieto príručky, kde nájdete všetky informácie o inštalácii a riešení problémov.

Samozrejme môžete používať všetky ostatné funkcie KeyLabu Essential - ako Hold, Chord, Arpeggiator, Transpose atď. - v akejkoľvek DAW.

6.1.1. Ovládanie Transportu

Keď je KeyLab Essential v režime DAW, môžete pomocou 6 transportných tlačidiel naľavo od displeja ovládať transport DAW, metronóm a Tap Tempo. Toto funguje podobne vo všetkých podporovaných DAW.

Pad	Funkcia	Displej
1	Loop Mode On/Off	Zapnutie/vypnutie režimu slučky
2	Rewind	Prevíja vašu DAW dozadu
3	Fast Forward	Prevíja vašu DAW dopredu
4	Metronome	Zapnutie/vypnutie metronómu DAW
5	Stop	Ikona PLAY v ľavom dolnom rohu
6	Play/Pause	Ikona PLAY v ľavom dolnom rohu zmizne
7	Record	Ikona záznamu sa zobrazí v ľavom hornom rohu
8	Tap Tempo	Vyfukávanie tempa XX BPM týmto padom

Tlačidlá svietia jasnejšie, keď sú zapnuté ich funkcie, ako je to vidieť na príklade tlačidla prehrávania na vyššie uvedenej fotografii.

Okrem vyššie uvedených funkcií existuje množstvo funkcií špecifických pre 5 v súčasnosti podporovaných DAW. Úplné informácie nájdete v týchto príručkách.

6.2. Ovládanie DAW s Mackie Control Universal

DAW, pre ktoré od vydania KeyLabu Essential nemáme vlastné skripty, možno naďalej ovládať pomocou protokolu Mackie Control Universal (MCU) alebo Human User Interface (HUI).

Podľa konštrukcie KeyLab Essential v predvolenom nastavení nevysiela protokol MCU alebo HUI, aby sa predišlo určitým problémom. Ak chcete tieto protokoly používať, musíte ich aktivovať v MCC.

Nastavenie MCU sa v jednotlivých DAW líši, preto si podrobnosti pozrite v dokumentácii svojej DAW. Vo všeobecnosti však vykonáte tieto kroky:

- Zapnite vstupný MIDI port *KeyLab Essential (49/61) mk3 MCU/HUI* v MIDI predvoľbách vašej DAW.
- Pridajte a nastavte Mackie Control v nastaveniach "Control Surfaces" vašej DAW, ak ich má.

